

Forvaltningsplan Grunnfjorden naturreservat: Møte med referansegruppe 18.10.2012

Sted: Øksnes rådhus, kl. 19.00-21.00

Til stede: Ole Petter Bergland (Norges ornitologiske forening (NOF) Vesterålen)
Einbjørn Lakså (Øksnes kommune)
Tor Steinar Karlsen (Strengelvåg og Vedhøggan utmarkslag)
Espen O. Henriksen (Fylkesmannen i Nordland, referent)

Ikke møtt: Per Jørgen Nordstrand (Øksnes utmarksråd) og Trond Stavøy (Stavøy samdrift)

Hensikten med møtet var å drøfte Fylkesmannens førsteutkast til forvaltningsplan.

Espen Henriksen innledet møte med en kort gjennomgang av hvordan utkastet til forvaltningsplan beskriver naturverdiene og brukerinteressene i reservatet.

Drøftinger om fuglelivet i reservatet

Tor Steinar Karlsen fortalte om hvordan han fra sin bolig gjennom flere tiår har hatt god oversikt over fuglelivet i reservatet. Karlsen mener at rovfugl som hønsehauk, kongeørn og falk tar godt for seg av andre fugler i reservatet. De siste årene (etter 2000) har spesielt rypa hatt kraftig tilbakegang. Lenger tilbake i tid hekket det også mye mer ærfugl innover myrene. Grunneierne har i de siste seks årene fredet småviltet utenfor Grunnfjord naturreservat, mens småviltet innenfor reservatet har vært fredet siden opprettelsen av reservatet. Likevel har småviltet (hare, rype, jerpe, orrfugl og andre jaktbare arter) ikke klart å ta seg opp slik at det kan drives forsvarlig jakt (i utmark utenfor reservatet). Ifølge Karlsen har fuglebestandene og småviltbestandene, både innenfor reservatet og i flere miles krets utenfor, måttet lide stort på grunn av predasjon fra rovfugl. Karlsen mener at de som er ansvarlige for rovviltbestandene i Norge må gripe inn og få gjort noe med dette, før både utmarksområder, Grunnfjordreservatet og andre våtmarksområder i regionen blir tømt for sjeldne fuglearter og småvilt.

Ole Petter Bergland sa at fjellvåk noen ganger kan forveksles med kongeørn, og at observasjonene til NOF-Vesterålen tyder på at det er svært få hønsehauk på Langøya. Henriksen kommenterte at jakt på rovfugl ikke var et aktuelt tiltak i forbindelse med forvaltninga av reservatet.

Karlsen mente også at smålom hadde vært i reservatet på 50-tallet (i faggrunnlaget for forvaltningsplanen har Miljøfaglig utrednings kommentert at de ikke har funnet opplysninger om hekking av denne arten før 2010). Når det gjelder rødnebbterne, så mener Karlsen at den ikke var til stede tidligere, mens fagrappporten viser til registreringer av over 400 individer i 1986, samt at det også ble påvist koloni på 70-tallet. Et usikkerhetsmoment kan være om terneregistreringene fra 70- og 80-tallet kan være gjort utenfor de områder som Karlsen viser til, men kanskje likevel innenfor reservatgrensene.

Bergland meldte på vegne av NOF-Vesterålen interesse for å gjennomføre fugleregistreringer i reservatet på oppdrag fra Fylkesmannen.

Drøftinger om bruk av reservatet

Etter det Einbjørn Lakså i Øksnes kommune kjente til så er det gode beiteforhold i den delen av reservatet som beites av storfe. Det antas at det i 2012 har gått 40-50 storfe i området.

Det har tidligere vært registrert interesser for fugletårn i reservatet, og dette ble også drøftet i referansegruppa. Bergland sa at NOF-Vesterålen ikke går inn for fugletårn i området. Han viste til at NOF på en annen lokalitet hadde sett negativ effekt av fugletårn på hekkebestandene nærmest tårnet. Hvis et fugletårnet plasseres i tilknytning til fylkesvei gjennom reservatet vil det lett medføre økning av forstyrrende ferdsel (fugler forstyrres mer av folk som går ut av bil enn av gjennomkjøring). Henriksen var også i tvil om det kunne være hensiktsmessig å sette opp fugletårn. Fra Fylkesmannens side er spørsmålet om fugletårn todelt: i) Vil det være grunnlag for å gi dispensasjon til å bygge et fugletårn innenfor reservatgrensene? (slik dispensasjon forutsetter blant annet at bruken av tårnet ikke gir nevneverdig negativ påvirkning av verneverdiene) ii) Hvis et tårn kan tillates innenfor reservatet (eller hvis det er aktuelt å bygge tårn utenfor reservatgrensen) må det avklares om Fylkesmannen har mulighet til å bidra i investering, og det må være avklart hvem som skal ha eierskap/vedlikehold. Status for fugletårnspørsmålet er at det ut fra topografi og innfallsveier til reservatet ikke er opplagt hvor et tårn kan plasseres for å gi god sikt uten å gi forstyrrende ferdsel. For å unngå forstyrrelse kan et fugletårn plasseres utenfor reservatet, eventuelt i høyere terreng, men med slik lokalisering kan avstanden bli så stor at tårnet blir mindre attraktivt.

Videre arbeid med forvaltningsplanen og referansegruppas rolle

Fylkesmannen regner med å ha klart forslag til høringsutkast av forvaltningsplanen i løpet av november. Deltagerne i møtet var enige om at det muligens ikke er behov for flere møter i referansegruppa, men at medlemmene i referansegruppa kan få mulighet til å gi tilbakemelding til høringsutkastet før dette sendes ut på høring. Dette vil også gi medlemmene som ikke deltok i dagens møte anledning til å gi innspill.

Fylkesmannen kan eventuelt kalle inn til et nytt møte i referansegruppa, hvis noen av medlemmene melder behov for dette etter å ha mottatt forslaget til høringsutkast.